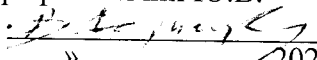

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
(назва інституту)

Кафедра мистецтвознавчої експертизи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
проф. Телячий Ю.В.

«___» _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСТЕЦТВО СХОДУ

Для здобувачів вищої освіти

галузь знань 02 Культура і мистецтво

(шифр і назва)

спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(шифр і назва спеціальності)

освітній рівень бакалавр

(бакалавр, магістр)

освітня програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(назва освітньої програми)

спеціалізація _____

(за наявності)

(назва спеціалізації)

вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна

Навчальний рік 2021/2022

Кількість кредитів ECTS 5

Мова викладання, навчання
та оцінювання українська

Форма підсумкового контролю іспит

Викладач: кандидат мистецтвознавства, доцент Міщенко Ірина Іванівна, доцент
кафедри мистецтвознавчої експертизи

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ - 2021

Розробник(и):

Міщенко Ірина Іванівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту _____

О.К.)

(підпис)
(прізвище та ініціали)

(Дичковський С.І.)

(прізвище та ініціали)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри _____

(Федорук

(підпис)

Протокол № 1 від «26» 08 2021 р.

Протокол № 1 від «14» 08 2021 р.

Схвалено науково – методичною радою Академії

Протокол від «30» 08 2021 року № 4

Голова науково-методичної комісії _____

(підпис)
ініціали)

(Гелячий Ю.В.)

(прізвище та

«30» 08 2021 року

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна «Мистецтво Сходу» – дисципліна, яка разом з іншими віднесена до числа вибіркових дисциплін першого освітнього рівня вищої освіти «бакалавр» (3 курс, 5 семестр) і забезпечує підготовку мистецтвознавців-експертів. Загальна кількість годин – 150 годин (кредитів ЄКТС – 5): аудиторні години – 64 (лекційні – 32 год., семінарські заняття – 16 год., практичні заняття – 16 год.), для самостійної роботи студентів визначено 86 год.).

Дисципліна є частиною блоку вибіркових дисциплін, а також має міждисциплінарний характер, утворюючи сталі зв'язки з іншими фаховими дисциплінами. Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна базується на знаннях, спільних для курсів гуманітарних дисциплін: «Міфологія в образотворчому мистецтві», «Історія мистецтва первісного суспільства та Стародавнього Сходу», «Історія мистецтва Еллади і Риму», «Основи іконографії», «Історія архітектури».

2. Мета дисципліни – створення комплексу теоретичних знань з історії світового мистецтва та формування практичних навичок з аналізу творів різних регіонів та епох, ознайомлення здобувачів з кращими творами мистецтва, створення візуального ряду, що відіграє важливу роль у набутті студентами професіоналізму та навичок мистецтвознавця-експерта.

3. Завдання :

- формування теоретичних знань з історії світового мистецтва;
- засвоєння необхідної термінології, основних мистецтвознавчих понять та визначень;
- навчити здобувачів розуміти особливості мистецтва різних регіонів класичного Сходу та взаємовпливів європейського мистецтва та мистецтва Сходу;
- набуття теоретичних знань щодо відмінностей мистецтва Сходу різних епох, закономірностей його розвитку;
- набуття знань щодо колекцій предметів східного мистецтва у музеях світу;
- формування навичок роботи з різними джерелами інформації, вміння верифікувати отриману інформацію;
- формування практичних навичок та умінь з аналізу творів мистецтва Сходу різних періодів та регіонів, визначення регіональної та стилістичної приналежності різноманітних творів.

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- знання відомостей про розвиток світового мистецтва, зокрема, мистецтва первісної доби та античності, що дозволяє визначати спільні риси та відмінності мистецтва різних регіонів,;

- знання соціокультурних чинників та особливостей історичної доби, що впливають на формування стилістики та відмінних рис мистецтва окремих країн, його символіку, принципи вирішення творів;
- вміння визначати країну походження та час створення окремих творів, розуміти особливості їхньої символіки та характерних рис.

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі повинні набути такі програмні **компетентності**:

інтегральна:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і реставрації, а також експертизи творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих знань з теорії, історії мистецтва та експертизи, спрямованих на розвиток здатності особистості до креативної самореалізації у сфері мистецтвознавчої експертизи та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

- Здатність і готовність до особистого розвитку, бажання досягати успіху.
- Здатність застосовувати на практиці знання, навички та уміння, набуті у результаті дослідницької роботи.
- Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень на основі аналізу отриманої інформації.
- Позитивне ставлення до несхожості людей та інших культур.
- Уміння аргументувати власну позицію.

фахові:

- Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності розвитку образотворчого та декоративного мистецтва, усвідомлювати його художньо-естетичну природу.
- Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.
- Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань з образотворчого та декоративного мистецтва.
- Здатність володіти знанням базової мистецтвознавчої, експертної, методичної літератури.
- Здатність збирати, аналізувати та синтезувати мистецтвознавчу інформацію та дані із суміжних галузей науки і застосовувати її при проведенні експертизи.
- Ґрунтовне розуміння історії мистецтва, детальні знання з визначеної галузі дослідження у поєднанні зі знаннями щодо ведення загальної наукової дискусії.
- Здатність аналізувати мистецькі явища та процеси, володіти науково-аналітичним апаратом та визначати методологію дослідження.
- Здатність знаходити, критично оцінювати, систематизувати,

інтерпретувати і використовувати отриману інформацію у мистецтвознавчій діяльності.

- Здатність презентувати результати власної діяльності на вітчизняних та міжнародних майданчиках.

Опановуючи навчальну дисципліну, здобувач повинен дотримуватися академічної доброчесності, визначеної вимогами НАКККіМ.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	ідсоток у підсум ковій оцінці з дисцип ліни
Код	Результат навчання			
1.	Знати: понятійно-категоріальний апарат та фахову термінологію мистецтвознавства, застосування їх при проведенні наукових студій. Знати особливості розвитку мистецтва різних періодів та країн, відмінності мистецького розвитку регіонів	Лекції, семінарські та практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань	20%
2.	Уміти: виокремити основні етапи розвитку світового мистецтва, виділити та обґрунтувати загальні засади та специфіку культурно-історичних процесів. Вміти розрізняти стилістичні ознаки та відмінності манери виконання різних митців	Лекції, семінарські та практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань, візуальний контроль	20%
3.	Здатність до використання різноманітних методів, інформаційних та комунікативних технологій для ефективного спілкування на професійному рівні.	Лекції, семінарські заняття	Опитування, перевірка презентацій, перевірка, практичних завдань	30%
4.	Застосовувати отримані знання на практиці; вміти використовувати навички аналізу творів мистецтва.	Семінарські та практичні заняття	Опитування, перевірка презентацій, перевірка, практичних завдань	30%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)	.1	.2	.1	.1	.2
Програмні результати навчання (назва)					
Грунтовні знання з історії образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації, мистецтвознавчої експертизи, основ законодавства у галузі культури і мистецтв.	PH 1				
Глибокі знання визначеної сфери дослідження у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії.		PH 2			
Володіння техніками, прийомами та методиками мистецтвознавчого аналізу та експертизи, атрибуції мистецьких творів і пам'яток культури.			PH 3		
Уміння виокремити основні етапи розвитку світового та національного мистецтва, вміння виділити та обґрунтувати загальні засади та специфіку культурно-історичних процесів.			PH 4		
Володіння методами опрацювання мистецтвознавчої літератури, узагальнення та аналізу мистецького матеріалу з дотриманням норм академічної доброчесності, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.				PH 7	
Володіння понятійно-категоріальним апаратом та використання фахової термінології мистецтвознавства, застосування їх при проведенні наукових студій та публікації результатів дослідження.				PH 8	
Здатність до особистісно-професійного лідерства та успіху. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самовдосконалення та продовження професійного розвитку.				PH 10	
Володіння основами атрибуції та оцінки культурних цінностей, здійснення експертного мистецтвознавчого дослідження.					PH 17

7. Схема формування оцінки (згідно з п.7 «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» (від 31 жовтня 2018 р. наказ №187-0).

Система оцінювання охоплює вхідний, поточний, модульний і підсумковий контроль. Результати навчання здобувачів вищої освіти в Академії оцінюють за шкалою Академії, чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), шкалою ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»).

7.1. Форми оцінювання здобувачів вищої освіти:

- **семестрове оцінювання:**

1. *Контрольна робота з тем ЗР* (тест): – 25 балів/ 15 балів**.*
2. *Самостійне завдання 1: РН 1.2. – 20 балів/ 12 балів.*
3. *Самостійне завдання 2: РН 1.3. – 20 балів/ 12 балів.*
4. *Проведення колоквиуму: РН 1.3. – 15 балів/ 9 балів.*
5. *Підсумкова контрольна робота (екзамен): – 20 балів / 12 балів.*

* ЗР – змістовий розділ.

** максимальний бал/ порогів бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- **підсумкове оцінювання:екзамен.**

7.2. Організація оцінювання

Контроль за якістю навчання здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів здобувача вищої освіти формують семестрові бали, отримані з усіх тем змістових розділів (бали, отримані за контрольну роботу (у формі тестування), презентації тощо; бали, отримані за виконання самостійного завдання, участі у колоквиумі, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (екзамен).

Зразки тестових завдань для контрольної роботи, перелік самостійних завдань, питання та завдання підсумкової контрольної роботи є складовою у Навчально-методичному комплексі з даної дисципліни.

Зміст курсу складає єдиний змістовний розділ. Змістовий розділ включає лекції, семінарські заняття, самостійну роботу здобувачів вищої освіти, які завершуються контролем рівня засвоєння якості програмного матеріалу відповідної частини курсу.

<u>Змістовий розділ</u>				Підсумкова робота / екзамен
80 залікових балів (максимум)				
Самостійна робота 20 (максимум)	Контрольна робота 25 (максимум)	Колоквиум 15 (максимум)	Самостійна робота 20 (максимум)	20 (максимум)

Умовою допуску до підсумкової роботи (іспиту) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання контрольних робіт, виконання самостійних робіт та участь у колоквиумі, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

При простому розрахунку отримаємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова робота / екзамен	Підсумков а оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>48</i>	<i>12</i>	<i>60</i>
Максиму м	80	20	10 0

У випадку відсутності здобувача вищої освіти з поважних причин відпрацювання та перездачі контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» (від 31 жовтня 2018 р. наказ №187-0).

Оцінка іспиту здійснюється за результатами роботи впродовж усього семестру. Здобувач вищої освіти, який набрав суму залікових балів (60) має право отримати підсумкову оцінку за екзамен за результатами контролю. Здобувачі вищої освіти, які набрали протягом семестру менше 60 балів, обов'язково складають іспит.

Присутність **всіх здобувачів вищої освіти** на екзамені є обов'язковою.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

8. Структура навчальної дисципліни.

Тематичний план передбачає 32 заняття.

№ пор.	Назва теми	Усього	Обсяг навчальних занять (год.)			
			Лекції	Практ.	Сем.	СРС
1	2	3	4	5	6	7
5 семестр						
<i>Змістовий розділ 1.</i>						
Змістовий розділ 1. Мистецтво Давнього Сходу, Індії та Далекого Сходу						
1.1	Вступ. Мистецтво Давнього Сходу	13	4		1	8
1.2	Мистецтво Єгипту	9	2		1	6
1.3	Мистецтво Індії	18	4	2	2	10
1.4	Мистецтво країн Південно-Східної Азії	18	4	2	2	10
1.5	Мистецтво Китаю	17	4	2	1	10
1.6	Мистецтво Японії	15	4	2	1	8
<i>Змістовий розділ 2. Мистецтво країн Близького Сходу</i>						
2.1	Іслам та арабське мистецтво	16	2	2	2	10
2.2	Мистецтво Ірану	8	2	1	1	4
2.3	Мистецтво Сирії та Іраку	11	2	2	1	6
2.4	Мистецтво Туреччини	9	2	1	2	4
2.5	Мистецтво Середньої Азії	16	2	2	2	10
Всього за навчальною дисципліною		150	32	16	16	86

Загальний обсяг 150 год., в тому числі (вибрати необхідне):

Лекцій – **32 год.**

Семінари – **16 год.**

Практичні – **16 год.**

Самостійна робота – **86 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Афанасьєва В.К. и др. Искусство Древнего Востока. М.: Искусство, 1976.
2. Ащепков Е.А. Архитектура Китая (VI–XX вв.). М., 1959.
3. Веймарн Б., Каптерева Т., Подольский А. Искусство арабских народов (средневековый период). М., 1960.
4. Веймарн Б.В. Классическое искусство стран ислама. М., 2002.
5. Виноградова Н., Николаева Н. Искусство стран Дальнего Востока. М.: Искусство, 1979.
6. Виноградова Н.А. Искусство Китая. М.: Изобразительное искусство, 1988.
7. Всеобщая история архитектуры: в 12-ти т. / под общ. ред. А.В. Власова, Н.Я. Колли, Н.В. Баранова. М.: Стройиздат, 1944–1977.
8. Всеобщая история искусств: в 6-ти т. / Ред. Чегодаев А., Веймарн Б., Колпинский Ю. М.: Искусство, 1956–1966.

9. Глухарева О. Н. Искусство Кореи с древнейших времен до конца XIX века. М.: Искусство, 1982.
10. Гомбрих Э. История искусства. 16-е изд. М.: Трилистник, 1998. 688 с.
11. Гусева Н.Р. Художественные ремесла Индии. М., 1982.
12. Искусство Китая. М.: Изобразительное искусство, 1988.
13. История искусства зарубежных стран / Под ред. Ц. Г. Нессельштраус. М.: Изобразительное искусство, 1982.
14. Каптерева Т.П., Виноградова Н.А. Искусство средневекового Востока. М.: Детская литература, 1989.
15. Каптерева Т.П. Искусство стран Магриба. Средние века и Новое время. М.: Искусство, 1988.
16. Клеваев В. Лекции по истории искусства. К.: Факт, 2007.
17. Луконин В. Г. Искусство Древнего Ирана. М.: Искусство, 1977.
18. Матье М. Искусство Древнего Египта. М.: Искусство, 1970.
19. Миллер Ю. Искусство Турции. М.-Л., 1965.
20. Моде Х. Искусство Южной и Юго-Восточной Азии. М.: Искусство, 1978.
21. Муриан И.Ф. Искусство Индонезии с древнейших времен до конца XV в. М.: Искусство, 1981.
22. Потабенко С.И. Изобразительное искусство Индии в Новое и Новейшее время (конец XVIII – середина XX вв.). М., 1981.
23. Прокофьев О.С. Искусство Индии. М., 1964.
24. Пугаченкова Г.А. Искусство Афганистана. М., 1963.
25. Пугаченкова Г.А. Искусство Гандхары. М., 1982.
26. Ремпель Л.И. Искусство Среднего Востока. М., 1978.
27. Рыбакова Н.И. Искусство Камбоджи. М., 1977.
28. Сазонова Н.В., Кореняко В.А. Искусство Ирана. М., 1994.
29. Сидорова В. Скульптура Древней Индии. М.: Искусство, 1971.
30. Стадницька М. Історія мистецтва країн Сходу: навч. посіб. Львів: ЛАМ, 2004.
31. Тимофієнко В.І. Історія архітектури Стародавнього світу. К.: Наукова думка, 2006.
32. Традиционное искусство Востока: терминологический словарь / авт.-сост. Н.А. Виноградова, Т.П. Каптерева, Т.Х. Стародуб. М., 1997.
33. Успенский М.В. Японская гравюра. Спб.: Аврора, 2004.
34. Федоров-Давыдов Г. А. Искусство кочевников и Золотой Орды. М.: Искусство, 1976.
35. Шейко В.Н. и др. История художественной культуры: Византия. Арабo-мусульманский мир. Китай. Япония: учебник. Х.: ХГАК, 1999.
36. Шлюмберже Д. Эллинизированный Восток. М.: Искусство, 1985.
37. Шуази О. Всеобщая история архитектуры. М.: Эксмо, 2008.

Додаткова:

38. Васильев Л. Культы, религии, традиции в Китае. М., 1970.
39. Гришелева Т.Д. Формирование японской национальной культуры к. XVI – н. XX вв. М., 1986.

40. Грюнебаум Г.Э. Основные черты арабо-мусульманской культуры. М., 1981.
41. Завадская Е.В. Эстетические проблемы живописи старого Китая. М., 1975.
42. Ильина Н. Японская мифология: энциклопедия. М.: Эксмо, 2007.
43. Искусство стран и народов мира: Архитектура. Живопись. Скульптура. Графика. Декоративное искусство. Кр. худож. энцикл. В 5-ти т./Гл. ред. Б. В. Иогансон. М.: Сов. Энциклопедия, 1962-1981.
44. Популярная художественная энциклопедия. В 2-х т./Гл. ред. Полевой В. М. М.: Советская энциклопедия, 1986.
45. Королев К. Индийская мифология: энциклопедия. М.: Эксмо, 2004.
46. Королев К. Китайская мифология: энциклопедия. М.: Эксмо, 2007.
47. Роули Дж. Принципы китайской живописи. М.: Наука, 1989.
48. Слово о живописи из сада з горчичное зерно (комм. Завадской Е.В.). М., 1969.
49. Самохвалова В.И. Традиционные японские искусства. М., 1989.
50. Фишер Р.Е. Искусство буддизма. М.: Слово, 2001.

Додаткові інформаційні ресурси (інтернет-ресурси):

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
2. <http://library.nakkkim.edu.ua/> електронний каталог бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
3. <http://elib.nplu.org/> електронна бібліотека «Культура України»
4. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека
5. http://informatic10.at.ua/index/informacijni_sistemi_ta_tekhnologiji/0-29